

Remissvar
Luleå 2019-10-16

Utbildningsdepartementet

Remissvar avseende KLIVA:s delbetänkande. På väg-mot stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (U2019/02278/GV)

Norrbottens Kommuner är en intresseorganisation som företräder landets 14 nordligaste kommuner. Vår uppgift är att skapa ett utökat kommunalt samarbete. Vi är också den part som i olika sammanhang ger kommunerna en samlad röst.

Detta remissvar har vi i samråd med våra medlemskommuner tagit fram. Våra inspel är här har vi sammanfattat nedan.

Sammanfattning

Förslagen är över lag väl genomtänkta och kan bidra till både en högre kvalitet samt öka likvärdigheten över landet för berörd elevgrupp. Samtidigt har kommunerna varierande förutsättningar att klara detta även om tydliga behov finns.

För de kommuner som inte har haft förutsättningar att tillskapa nödvändigt ekonomiskt utrymme har det ibland varit svårt att kunna erbjuda denna elevgrupp just något annat än ett mycket begränsat utbud. På vissa håll har traditionell undervisning i Svenska för invandrare kanske t o m varit det enda alternativet. Skulle mer ”permanenta” lösningar komma till stånd skulle det borga för att fler skulle våga satsa, kanske även bygga ännu mer samverkan mellan kommuner.

Utbildningsplikt

En stor utmaning med utbildningsplikten hittills har varit att dimensionera verksamheten efter behov. Inom kommunerna har en infrastruktur byggts upp i form av lärarresurser och kursutbud. Om då inte elever anvisas i någon större omfattning så står kommunerna med kostnader i alla fall. Eftersom både utbildningsplikt och jobbspår varit underfinansierade verksamheter har detta ätit upp andra satsningar som hade kunnat göras för samma grupp. Vi ser positivt på att, för en elevgrupp som redan som det är har mycket att hantera och lära sig i ett nytt land, kunna skapa en tydlighet och stabilitet i olika utbildningsinsatser som antingen kombineras med språkundervisning eller erbjuder språkundervisning i andra former. Därför välkomnar vi förslagen som tydliggör den kompetens som behövs för att identifiera och kartlägga vilka behoven är och sedan utforma utbildningsinsatser för att svara upp mot dessa ska finns inom den kommunala vuxenutbildningen.

Undervisningstid

Förslaget om den utökade undervisningstiden ser vi som något som för individens del borgar för stärkt kvalitet och likvärdighet och för vår del en bekräftelse på att det är i det reguljära utbildningsväsendet den relevanta kompetensen finns. Samverkan den kommunala vuxenutbildningen kan ha med andra aktörer kan vara till stor nytta för individen. Därför är det

viktigt att även fortsättningsvis bygga vidare på det som fungerat och varit positivt för denna grupp och vi noterar att utredningen också ser vinster med samarbete på olika nivåer.

Ansvarsfördelning

Utredningen föreslår ingen ändrad ansvarsfördelning mellan huvudman och Arbetsförmedlingen. Mot bakgrund av de omstruktureringar som sker inom arbetsmarknadsområdet ser vi redan nu problematik när inte Arbetsförmedlingen finns kvar i många kommuner. Vad händer när "allt" ligger under LOV, vem har då huvudansvaret för individens planering mm. Vi anser att utredningen måste vänta in vad Arbetsförmedlingens nya uppdrag kommer att innebära, innan något beslut kring ansvarsfrågan kan tas.

Läraryrsörjning

Genom att utöka undervisningstiden innebär det att fler lärare behövs anställas. De nydanande utbildningsinsatserna där kurser integreras kommer med all sannolikhet kräva ytterligare resurser. Här bör behoven för vuxenutbildningen belysas mer i det stora perspektivet inom hela kedjan av skolformer. Vuxenutbildningen är, som utredningen belyser, större än gymnasieskolan idag. Det är viktigt att satsningar som läraryft och kompetensutvecklings även styrs och kommer dessa grupper av lärare till del.

Finansiering

Det är av yttersta vikt att förslagen i utredningen finansieras fullt ut och att inga ytterligare kostnader vältras över på kommunerna. En höjning av schablonersättningen är välkommen samt att spårbarhet av dessa medel är möjliga. Redan idag bedrivs en del av länets vuxenutbildning i Kommunalförbund där några kommuner ingår. Ersättningen går då till respektive kommun och de tillför medlen till förbundet.

Elevhälsa och andra insatser

Utredningens bedömning att insatser som elevhälsa och specialpedagogiskt stöd ger positiva effekter i utbildningen står vi bakom. För att tillgången till elevhälsa och specialpedagogiskt stöd ska bli likvärdigt inom vuxenutbildningen behövs en ändring i skollagstiftningen. Idag har kommunerna ingen skyldighet att tillhandahålla elevhälsa annat än inom det obligatoriska skolväsendet samt gymnasium. Med förslaget om rätten till elevhälsa och specialpedagogiska insatser behöver även finansiering medfölja. Så länge som stödåtgärder inte är obligatoriska för kommunerna kommer inte likvärdighet att uppnås. En vuxen elev i behov av insatser eller elevhälsa är helt utelämnad till hemkommunens regelverk och ekonomiska förutsättningar.

e.u Lars Sandström
Utvecklingsledare
Utbildning och Arbetsmarknad
Norrbottens Kommuner